

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Розділ 1. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	8
1.1. Проекти історичні і сучасні та їх класифікація	8
1.2. Мета і стратегія розробки проекту та його життєвий цикл	15
1.3. Сутність менеджменту у проектах	26
1.4. Організаційна структура управління проектами	34
<i>Питання для самоперевірки.</i>	40
<i>Тести</i>	40
<i>Практичні завдання</i>	43
Розділ 2. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ – ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	45
2.1. Методологічні засади прогнозування та планування соціаль- но-економічного розвитку	45
2.2. Система прогнозних і програмних документів в Україні	49
2.3. Державне прогнозування економічного і соціального розвитку	51
2.4. Стратегічне планування	54
<i>Питання для самоперевірки.</i>	84
<i>Тести</i>	84
<i>Практичні завдання</i>	87
Розділ 3. ПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ І ПРОЕКТІВ	89
3.1. Маркетинговий аналіз	89
3.2. Технічний аналіз	96
3.3. Інституційний аналіз.	101
3.4. Екологічний аналіз.	105
3.5. Соціальний аналіз	110
3.6. Фінансовий аналіз	114
3.7. Економічний аналіз	121
<i>Питання для самоперевірки.</i>	125
<i>Тести</i>	125
<i>Практичні завдання</i>	129

Розділ 4. УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПРОЕКТІВ	132
4.1. Планування ресурсів проекту	133
4.2. Оцінка вартості проекту	135
4.3. Бюджетування проекту	145
4.4. Методи контролю вартості проекту	155
4.5. Особливості управління вартістю регіональних програм і проектів	159
<i>Питання для самоперевірки</i>	163
<i>Тести</i>	164
<i>Практичні завдання</i>	166
Розділ 5. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ	171
5.1. Сучасні концепції управління якістю	171
5.2. Стандартизована система управління якістю проектів	178
5.3. Менеджмент якості проекту	183
5.4. Методи оцінки ефективності управління якістю інноваційного проекту	192
<i>Питання для самоперевірки</i>	198
<i>Тести</i>	199
<i>Практичні завдання</i>	202
Розділ 6. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЕКТУ	204
6.1. Ризики і можливості проекту	204
6.2. Ідентифікація ризиків	208
6.3. Якісний і кількісний аналіз ризиків	213
6.4. Способи мінімізації ризиків проектів	220
<i>Питання для самоперевірки</i>	230
<i>Тести</i>	231
<i>Практичні завдання</i>	233
Розділ 7. МОДЕРНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ	237
7.1. Стратегічні напрямки інноваційного розвитку регіону	237
7.2. Роль малого підприємництва в активізації формування і реалізації інноваційних проектів	251
7.3. Функціональна модель менеджменту інноваційним розвитком бізнес-середовища	260
<i>Питання для самоперевірки</i>	297
<i>Тести</i>	298
<i>Практичні завдання</i>	301

Розділ 8. ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ	303
8.1. Зміст, етапи розробки та оцінка інвестиційних проектів.	303
8.2. Бізнес-планування та управління інвестиційними проектами	310
8.3. Інвестиційні ризики	317
<i>Питання для самоперевірки</i>	325
<i>Тести</i>	326
<i>Практичні завдання</i>	329
Розділ 9. ПРОЕКТИ ІНФРАСТРУКТУРНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	332
9.1. Складові просторової виробничої інфраструктури – як об’єкти проектного менеджменту	332
9.2. Стратегічні напрями розвитку виробничої інфраструктури в інтеграційних умовах	345
9.3. Індустріальні парки як механізм відродження промислового потенціалу муніципальних утворень	352
<i>Питання для самоперевірки</i>	363
<i>Тести</i>	364
<i>Практичні завдання</i>	368
Розділ 10. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	372
10.1. Особливості регіональної політики в Євросоюзі.	372
10.2. Інституційна складова реалізації проектів регіонального розвитку	380
10.3. Роль регіональних органів у реалізації проектів розвитку	398
<i>Питання для самоперевірки</i>	408
<i>Тести</i>	408
<i>Практичні завдання</i>	410
ЛІТЕРАТУРА	412

ВСТУП

У країнах з розвинутою економікою проектний менеджмент набув широкого розповсюдження як еталонний підхід до розв'язання найскладніших проблем – від будівництва об'єктів життєдіяльності до розробки і впровадження нанотехнологій.

Причому сфера застосування управління проектами постійно розширюється, хоча на практиці є справою складнішою ніж використання традиційних підходів у менеджменті. Цей метод дозволяє ефективно вирішувати численні проблеми управління сучасними процесами суспільного розвитку, що дає підстави вважати його провідним.

Концепція управління проектами ґрунтується на баченні їх як потенційної зміни вихідного стану будь-якої системи, пов'язаної з витратами конкретних видів ресурсів, особливо часу і коштів.

Особливого значення набувають потреби управління проектами на регіональному рівні, оскільки саме тут відбуваються конкретні зміни у стані продуктивних сил і саме сюди переміщуються управлінські функції по модернізації національної економіки, гармонізації соціального середовища, раціонального використання навколишнього середовища і охорони довкілля.

Управління проектами – це синтетична дисципліна. Яка поряд зі спеціальними знаннями, що відображають особливості конкретної сфери економічної діяльності, наприклад, будівництва, інновацій, соціогуманітарного розвитку чи екологічної безпеки, вона потребує й таких, що стосуються загальних закономірностей, властивих всім типам проектів.

На нашу думку цей навчальний посібник, який підготовлений відповідно до програми курсу «Управління проектами», дає необхідні теоретичні знання для студентів, містить практичні завдання, розв'язання яких розглядається через призму регіонального менеджменту, а також питання для самоперевірки та тести по темах.

Враховуючи те, що в Україні прискорюються процеси децентралізації владних повноважень на користь територіальних громад, автори поставили собі за мету навчити майбутніх управлінців використовувати моделі, методи і технічні засоби розробки і реалізації проектів з участю органів місцевого самоврядування.

Навчальний ініційований посібник ініційований Долодаренком А.Г., кандидатом технічних наук, доцентом кафедри менеджменту та управління проектами донедавна існуючого Чернігівського державного інституту економіки і управління, а остаточно розроблений авторським колективом кафедри менеджменту інноваційної діяльності та державного управління із залученням інших науковців Чернігівського національного технологічного університету та директора департаменту економічного розвитку Чернігівської облдержадміністрації Подоляка Л.П. під загальним науковим керівництвом завідувача вище зазначеної кафедри доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України Бутка М.П.

Над формуванням конкретних розділів посібника працювали:

- д.е.н., проф. Бутко М.П. – структурна побудова, вступ, розділ 10
- к.т.н., доц. Долодаренко А.Г. – розділ 1
- директор департаменту економічного розвитку Чернігівської облдержадміністрації Подоляк Л.П. – розділ 2
- д.е.н., проф. Пепа Т.В. – розділ 3
- к.е.н., доц. Повна С.В. – розділ 4
- д.н. з держ.упр., проф. Олійченко І.М. – розділ 5
- к.е.н., доц. Шевченко О.М. – розділ 6
- к.е.н., доц. Мурашко М.І. – розділ 7
- к.т.н., доц. Оліфіренко Л.Д. – розділ 8
- к.е.н. Сидоренко І.В. – розділ 9.

Авторський колектив ставив собі за мету розробити такий навчальний посібник, який був би корисним всім, хто бажає професійно займатись проектним менеджментом на регіональному рівні, хто прагне в умовах децентралізації владних повноважень спрямовувати набуті знання у реалізацію конкретних проектів сталого просторового розвитку.